

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพพื้นผิวด้านพาณิชย์กรรม : กรณีศึกษาเมืองหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ที่ดินด้านพาณิชย์กรรมของเมืองหาดใหญ่ด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นผิวหรือ PSA ซึ่งทำให้ทราบถึงบริเวณที่มีความเหมาะสมสำหรับกิจกรรมด้านพาณิชย์กรรมมากที่สุด และรอง ๆ ลงไปอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการใช้ที่ดินต่อไป

1. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นและเกี่ยวข้องต่อการประกอบกิจกรรมด้านพาณิชย์กรรม รวมทั้งสิ้น 14 ตัวแปร คือ

1.1 ตัวแปรด้านกายภาพ

1. ความสะดวกในการเข้าถึง
2. สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
3. ไฟฟ้า
4. ประปา
5. โทรศัพท
6. การระบายน้ำ
7. พื้นที่ลุ่ม
8. ความหนาแน่นของอาคาร

1.2 ตัวแปรด้านเศรษฐกิจ

9. ย่านธุรกิจการค้า
10. ตลาด
11. ราคาที่ดิน

- 1.3 ตัวแปรด้านสังคม
 12. ความหนาแน่นของประชากร
 13. พื้นที่อนุรักษ์
 14. โรงพยาบาล

2. วิธีการวิเคราะห์

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เทคนิค PSA ในการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นเทคนิคในการวิเคราะห์ศักยภาพแห่งการพัฒนาของพื้นที่ จากการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า พื้นที่บริเวณใดของเมืองหาดใหญ่จะมีศักยภาพแห่งพัฒนาด้านพาณิชยกรรมสูงสุด และบริเวณใดมีศักยภาพในการพัฒนารองลงมา โดยใช้หลักการสำคัญตามลำดับดังนี้ คือ

2.1 การกำหนดพื้นที่ที่ศึกษา แล้วจัดแบ่งเป็นระบบตารางกริด จำนวน 2,100 ตารางกริดครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลทั้งหมด

2.2 การกำหนดตัวแปร ซึ่งได้แก่ ตัวแปรด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม จำนวน 14 ตัวแปร

2.3 การกำหนดดัชนีการวัดค่าตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร โดยแสดงค่าลงในตารางกริดบนแผนที่ ตัวเลขที่แสดงบนแผนที่จะมีค่าสูง-ต่ำตามที่วัดได้

2.4 การปรับค่าตัวแปรให้อยู่ในช่วงคะแนนมาตรฐานเดียวกัน

2.5 การให้ค่าน้ำหนักของตัวแปร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปร โดยใช้วิธี (Pearson 's Product moment Correlation Coefficient)

2.6 รวมค่าตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักแล้วในแต่ละช่องกริดของทุกตัวแปร ซึ่งจะหาค่าศักยภาพของพื้นที่เมืองหาดใหญ่สำหรับเขตพาณิชยกรรม

3. สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ พบว่าพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชยกรรมใน เขตเมืองหาดใหญ่ สามารถแบ่งออกได้ตามศักยภาพดังนี้

1. กลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุดสำหรับเขตพาณิชย์กรรม เป็นพื้นที่ที่ได้รับบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอย่างพร้อมเพรียง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ได้แก่ บริเวณที่เป็นย่านการค้าใจกลางเมืองหาดใหญ่ และบริเวณรอบ ๆ ซึ่ง เป็นย่านที่เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรมต่าง ๆ อยู่อย่างหนาแน่นนั้นเอง

2. กลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสำหรับเขตพาณิชย์กรรม เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม รองลงมาจากกลุ่มแรก ได้แก่พื้นที่ที่ถัดมาจากย่านการค้าใจกลางเมืองโดยกระจายอยู่รอบ ๆ ภายในรัศมีประมาณ 1 กิโลเมตร

3. กลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพปานกลางสำหรับเขตพาณิชย์กรรม เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมไม่เท่ากับสองกลุ่มแรก แต่อย่างไรก็ตามถ้ามีการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการอย่างเพียงพอ พื้นที่นี้สามารถจะพัฒนาเป็นกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงขึ้นได้ ได้แก่ บริเวณที่ถัดออกมาจากกลุ่มที่ 2 และเริ่มกระจายไปตามถนนสายสำคัญต่าง ๆ ของเมืองหาดใหญ่ เช่น ถนนเพชรเกษม ถนนศรีภูวนารถ ถนนราษฎร์ยินดี เป็นต้น

4. กลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำไม่เหมาะสำหรับเขตพาณิชย์กรรม เป็นพื้นที่ที่มีปัจจัยด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเป็นย่านพาณิชย์กรรม เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มต่ำ ที่นา ที่สวน ที่ไร่ และบางพื้นที่ไม่สะดวกต่อการเข้าถึง ได้แก่ พื้นที่รอบนอกเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่

5. กลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำสุด ไม่เหมาะสำหรับเขตพาณิชย์กรรม เป็นพื้นที่ที่ขาดปัจจัยด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม ได้แก่ บริเวณที่กระจายอยู่รอบ ๆ พื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำ เป็นบริเวณที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางเมืองหาดใหญ่ เป็นพื้นที่ทุ่งโล่ง และลำคลอง

เมื่อพิจารณาศักยภาพและการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมของเมืองหาดใหญ่แล้วพบว่าพื้นที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรมด้านพาณิชย์กรรมมากที่สุด คือ บริเวณย่านการค้าใจกลางเมือง และแนวโน้มการขยายตัวหรือ การพัฒนาพื้นที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมต่อไปในอนาคตคือบริเวณรอบ ๆ ย่านการค้าใจกลางเมือง และตามแนวถนนสายสำคัญ อันเป็นพื้นที่ที่สอดคล้องกับศักยภาพและการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมของเมืองหาดใหญ่ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัย ไปประยุกต์ใช้ในทันที

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้ ได้พบบริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านพาณิชยกรรมในระดับต่าง ๆ ของเมืองหาดใหญ่ ซึ่งถ้ากล่าวในแง่เศรษฐกิจการค้าแล้ว จะได้ทราบว่าพื้นที่กลุ่มที่มีศักยภาพสูงสุดและเหมาะสำหรับการลงทุนที่สุด ได้แก่ บริเวณที่เป็นย่านการค้าใจกลางเมืองหาดใหญ่ และพื้นที่ที่น่าสนใจสำหรับการลงทุนอีกบริเวณคือ พื้นที่กลุ่มที่ 2-3 ซึ่งมีโอกาสในการพัฒนาเป็นย่านพาณิชย์ได้ต่อไปในอนาคต เพราะมีตัวแปรต่าง ๆ เป็นครรชนในการเอื้ออำนวยความสะดวกเหมาะสมสำหรับการประกอบการพาณิชย์

1.2 สำหรับด้านการวางแผนนั้น เมืองหาดใหญ่ได้ถูกกำหนดบทบาทให้เป็น "เมืองศูนย์กลางการค้า" ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนั้นผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นไปประกอบการวางแผนพัฒนาพื้นที่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมพื้นที่ให้มีความเจริญขึ้น โดยเฉพาะด้านการพาณิชยกรรมและพิจารณาจัดหาสาธารณูปโภค สาธารณูปการอันจำเป็นต่อกิจกรรมด้านพาณิชยกรรมเพิ่มขึ้นให้เพียงพอในบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมไปตามลำดับสูง-ต่ำ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในขั้นต่อไป

2.1 การนำเทคนิค Potential Surface Analysis มาใช้สำหรับข้อมูลเบื้องต้น เป็นเทคนิคอีกอย่างที่สามารถประยุกต์ใช้กับการศึกษา ในระบบเทศสัมพันธ์ (Spatial Interaction) ได้เพราะเป็นการวิเคราะห์ศักยภาพแห่งการพัฒนาพื้นที่ ดังนั้นในการศึกษาด้านพื้นที่อาจจะนำวิธีการนี้มาใช้ศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสม สำหรับการพัฒนาด้านอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ศักยภาพสำหรับกรอุตสาหกรรม ศักยภาพพื้นที่สำหรับพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2 เพื่อให้เข้าใจลักษณะของการพาณิชยกรรมของเมืองหาดใหญ่มากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาพาณิชยกรรมของเมืองหาดใหญ่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น น่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและหน้าที่ของเขตการค้าของเมืองหาดใหญ่อันจะทำให้เข้าใจถึงลักษณะของร้านค้า และบริการต่าง ๆ ชนิดของสินค้าและความถี่ในการซื้อของ โดยเฉพาะการศึกษาพฤติกรรมของลูกค้าในระดับเมือง จะมีผลต่อการกำหนดที่ตั้งของแหล่งพาณิชยกรรมได้อีกทางหนึ่งด้วย